

"Hoe Feelee jij je?" Ondersteunt een alledaagse vraag jongeren in de forensische ambulante hulpverlening om emotioneel evenwichtiger te worden?

Gepubliceerd: 13-04-2023 Laatste bijgewerkt: 07-06-2025

Het doel van het onderzoek is om meer zicht te krijgen in de werkbare factoren van de Feelee app als aanvullende tool op bestaande behandelingen in forensische ambulante setting. Daarbij wordt gekeken of het dagelijks bijhouden van emoties door...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Beëindigd
Type aandoening	Persoonlijkheds- en gedragsstoornissen
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON54390

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

"Hoe Feelee jij je?"

Aandoening

- Persoonlijkheds- en gedragsstoornissen

Synoniemen aandoening

mentale problemen, Psychische en- of psychiatrische problemen

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Vrije Universiteit Medisch Centrum

Overige ondersteuning: Kwaliteit Forensische Zorg- Jeugd (KFZ-J)

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: adolescenten, delinquent gedrag., digital phenotyping, Emotieregulatie, smartphone data

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

De primaire uitkomstmaat is zelf-gerapporteerde emotieregulatie van de adolescent dat wordt gemeten door middel van een korte dagelijkse vragenlijst tijdens de baseline, interventie en follow-up fase.

Secundaire uitkomstmaten

De secundaire uitkomstmaten zijn gericht op meer inzicht krijgen op de werkbare factoren van de Feelee app in behandelingen in de forensische ambulante hulpverlening. Daarom ligt de focus op: emotionele differentiatie, zelfreflectie en bewustwording. Daarnaast worden behandelmotivatie en behandelrelatie als behandelfactoren in de studie meegenomen. De secundaire uitkomstmaten worden gemeten aan de hand van pre- (T0), post- (T1) follow-up (Tf1) en een vervolgmeting 3 maanden na afloop van de baselinefase (Tf2).

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Adolescenten die veel in aanraking komen met politie en justitie, vertonen veelal mentale problemen welke zich uiten in delinquent gedrag en internaliserende problematiek (Frick & Marsee, 2005; Moffit, 1993, 2006, 2018; Ogloff et al., 2015). Behandeling van deze adolescenten in de forensische ambulante jeugdhulpverlening is complex. Niet alleen de hulpvraag: adolescenten die delinquent gedrag vertonen hebben naast individuele problemen ook vaak problemen binnen het gezin, op school of met werk (van Duin et al., 2017). Daarnaast blijkt in de praktijk dat de behandeling vaak nog niet van de grond komt, doordat de motivatie voor behandeling van adolescenten erg laag is en de

behandeling veelal afhangt van het hebben van een goede behandelrelatie met de betrokken behandelaar (Carl, Schmucker & Lösel, 2020; Cullen et al., 2011).

Gekeken naar bestaande behandelingen in de forensische ambulante hulpverlening, blijkt dat de rode draad in behandelingen is gericht op het reguleren van emoties en daarmee adolescenten vaardigheden aan te leren om toekomst delinquent gedrag te voorkomen (Day, 2009; Modecki, Zimmer-Gembeck & Guerra, 2017). Echter, in de behandelpraktijk blijkt juist ook dat adolescenten met delinquent gedrag veel moeite hebben met het herkennen, begrijpen en reflecteren op emoties wat belangrijke stappen zijn in het reguleren van emoties. Het toepassen van de Feelee app op bestaande behandelingen in de forensische ambulante hulpverlening kan jongeren hierin ondersteunen. De Feelee app stelt adolescenten namelijk in staat om meerdere keren per dag emoties bij te houden door middel van emoji's (actieve data). Daarnaast verzamelt de Feelee app gegevens over het aantal stappen en uren slaap per etmaal (passieve data). De actieve en passieve data geven los en gecombineerd veel inzicht in emoties en onderliggende gedragingen van de adolescent.

Een eerste verkenning met de Feelee app in de forensisch ambulante behandelpraktijk laat positieve resultaten zien: Feelee ondersteunt (1) jongeren om hun emoties en onderliggende gedragingen te duiden en (2) in de behandeling om een laagdrempelig gesprek te voeren over emoties en onderliggende gedragingen (bijv. beweging en slaap- en waakritme). Deze studie dient als eerste effectstudie om meer zicht te krijgen in de werkbare factoren van de toepassing van de Feelee app op bestaande behandelingen in de forensische ambulante setting. Daarbij ligt de focus op emotieregulatie als rode draad van behandelingen, waarbij specifiek wordt gekeken naar de mate waarop Feelee voor adolescenten positief bijdraagt in het herkennen, differentiëren, reflecteren van en op emoties. Daarnaast wordt onderzocht of Feelee ook een ondersteunde factor kan zijn in het verhogen van de behandelmotivatie en versterken van de behandelrelatie in de behandeling.

Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is om meer zicht te krijgen in de werkbare factoren van de Feelee app als aanvullende tool op bestaande behandelingen in forensische ambulante setting. Daarbij wordt gekeken of het dagelijks bijhouden van emoties door middel van emoji's samen met de verzamelde data over aantal stappen en uren slaap per etmaal in aanvulling op de bestaande behandeling effectief bijdragen aan verbetering van emotieregulatie bij de adolescent. Tevens bekijken we of adolescenten progressie laat zien op de onderliggende emotieregulatie factoren, namelijk in het differentiëren, reflecteren en de bewustwording van eigen emoties. Tot slot wordt onderzocht of het gebruik van de Feelee app ter aanvulling op de bestaande behandeling ook een positieve invloed heeft op de behandelmotivatie en behandelrelatie van de adolescent. Door het bestuderen van zowel emotie als behandelfactoren beoogt het onderzoek op innovatieve wijze bij te dragen aan het verbeteren van bestaande

behandelingen voor adolescenten die veel delinquent gedrag vertonen.

Onderzoeksopzet

De studie betreft een Single Case Experimental Design (SCED), waarin de toepassing van de Feelee app op bestaande behandeling wordt onderzocht op emotie- en behandelfactoren. Het studie design houdt in dat participanten een baseline periode volgen van 14-dagen waarin verschillende metingen plaatsvinden in de vorm van een pre-test en dagelijkse vragenlijst, maar participanten maken nog geen gebruik van de Feelee app. Na afloop van de baseline fase volgt de interventiefase waarin participanten voor 4 weken dagelijks gebruik maken van de Feelee app en de uitkomsten in het overzicht met hun behandelaar bespreken in de wekelijkse behandelsessie. Daarnaast vullen participanten een korte dagelijkse vragenlijst in. Na 4 weken interventiefase volgt een follow-up fase van 14-dagen waarin de korte dagelijkse vragenlijst wordt voorgezet, maar participanten geen gebruik meer maken van de Feelee app. Tevens vindt na afronding van de interventiefase een post-meting plaats en na afloop van de follow-up fase een follow-up meting. De totale duur van het onderzoek voor participanten is 8 weken. Voor alle participanten geldt dat na 3 maanden een eenmalige vervolgmeting zal plaatsvinden na voltooiing baseline fase.

Onderzoeksproduct en/of interventie

De interventie betreft de toepassing van de Feelee app op bestaande behandelingen (treatment as usual). Participanten gebruiken tijdens de interventiefase de Feelee app voor 4 weken. Dit houdt in (1) het dagelijks invullen van een emoji dat hun emotie van dat moment beschrijft en (2) het bespreken van de actieve emoji data en passieve data (aantal stappen en uren slaap per dag) tijdens de wekelijkse behandelsessie. Behandelaren krijgen hiervoor een handreiking met daarin een aantal richtlijnen en voorbeelden hoe de data in de behandeling kunnen worden besproken.

Inschatting van belasting en risico

De duur van het onderzoek is voor participanten, afhankelijk van de toegewezen baselinefase, in totaal 8 weken en een eenmalige vervolgmeting na 3 maanden. Gedurende de baseline periode (8 weken) vullen participanten een korte dagelijkse vragenlijst in. Dit duurt maximaal 5 minuten. Naast de korte dagelijkse vragenlijst wordt aan participanten gevraagd om een uitgebreide vragenlijst in te vullen als pre-, post, follow-up en vervolgmeting. De duur van het invullen van de uitgebreide vragenlijst ligt rond de 45 minuten. Naast de uitgebreide vragenlijsten wordt tijdens de follow-up (Tf1) en vervolgmeting na 3 maanden (Tf2) een interview bij de participant afgenomen om ervaringen van de adolescent ten aanzien van het gebruik van de Feelee app mee te nemen voor de verdere ontwikkeling van de Feelee app en mogelijke behandelprotocollen. Naar verwachting zal het gehele interview 30 minuten in beslag nemen. Tot slot

worden participanten tijdens de interventiefase verzocht de Feelee app voor 4 weken dagelijks te gebruiken. Hiervoor dienen participanten minimaal één keer per dag een emoji in te vullen. Het invullen van een emoji duurt per keer nog geen minuut. Voor de passieve data (aantal stappen en uren slaap per etmaal) hoeft de participant niets te doen. Participanten krijgen voor hun inzet een passende vergoeding in de vorm van een cadeaubon. Tot slot worden geen risico's voor participanten voorzien die kunnen worden verweten aan de deelname aan deze studie.

Contactpersonen

Publiek

Vrije Universiteit Medisch Centrum

Meibergdreef 5
Amsterdam 1105AZ
NL

Wetenschappelijk

Vrije Universiteit Medisch Centrum

Meibergdreef 5
Amsterdam 1105AZ
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Adolescenten (12-15 jaar)
Adolescenten (16-17 jaar)
Volwassenen (18-64 jaar)

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- Adolescenten tussen 12 en 23 jaar oud
- Op het moment van het onderzoek in behandeling bij een forensische ambulante jeugdteam.
- Verwachten nog minstens 3 maanden in behandeling te zijn.
- In het bezit zijn van een smartphone met Android of IOS besturingssysteem.
- Hebben basiskennis over het gebruik van een smartphone

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- Adolescenten met ernstige psychiatrische problemen, zoals psychose of een hoog risico op zelfmoord.
- Onvoldoende begrip van de gesproken en geschreven Nederlandse taal.
- Niet in bezit zijn van een smartphone.

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Interventie onderzoek

Blindering: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Anders

Deelname

Nederland

Status: Beëindigd

(Verwachte) startdatum: 03-08-2023

Aantal proefpersonen: 24

Type: Werkelijke startdatum

In onderzoek gebruikte producten en hulpmiddelen

Generieke naam: Feelee app

Registratie:

Geen registratie

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum:

13-04-2023

Soort:

Eerste indiening

Toetsingscommissie:

METC Amsterdam UMC

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register

ID

CCMO

NL78889.029.22